

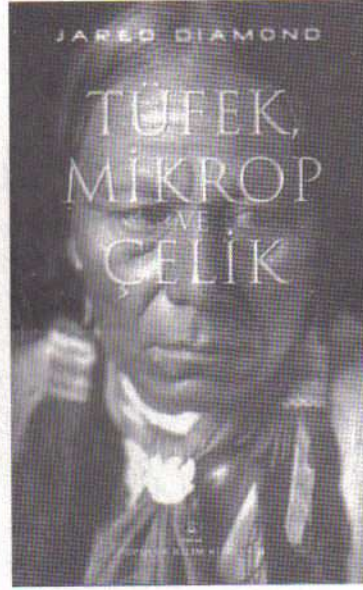
KITAP

Tüfek, Mikrop ve Çelik

Jared Diamond bir fizyoloji profesörü olarak Tüfek, Mikrop ve Çelik adlı eserinde 30 yıllık araştırmalarının sonucunu geniş bir planda basit ve anlaşılır bir şekilde ele alıyor. İncelemesine ilk olarak uygarlıkların oluşumu ve eşitsizliğin kökenlerini inceliyor. İkinci bölümde ise neden Avrupalılar Amerika'ya keşfetti de Amerikalılar Avrupa'ya keşfetmedi sorusuna cevap arıyor. Çalışmalarında ilk olarak Yeni Gine'den başlayan Diamond bu bölgede (ya da buna benzer yerleşim yerlerinde) yerleşimin çok eski zamanlara kadar dayanmasına rağmen neden hala 40 bin yıl öncesinin geleneksel toplum yapısının değişmediğini araştırıyor ve eşitsizliğin kökenlerini bulmaya çalışıyor. Diamond bu sorunun cevabını ararken ilk olarak tüm medeniyetlerde ortak olarak görülen özellikleri (yüksek teknoloji, iyi düzenlenmiş işgücü ve yüksek üretim) ve bu özelliklerin niye belli bölgelerde görüldüğünü araştırıyor. Bunun içinde Diamond genel olarak coğrafyanın belirleyici olduğunu öne sürüyor. Ortadoğu ve Güney ve İç Anadolu da tarımın elverişli olduğunu ve bir tohumdan çok sayıda ve çok kişiyi besleyebilecek kadar hasat verdiğini ve eincorn buğdayın da Dünya ya Anadolu'dan yayıldığını genetik veriler ışığında sunduktan sonra hayvanları evcilleştirmenin de bu bölgelerde önemli katkılar sağladığından bahsediyor (toprağı gübre olarak beslemede, sabanı çekmek ve etinden yararlanmak). Ayrıca uygarlığında coğrafi olarak aynı enlemlerde ve birbirine yakın bölgelerde ortaya çıkışının da tesadüfi olmadığını buralardaki iklim koşullarının benzerliğinin etkili olduğunu belirtiyor. İkinci bölümde ise İspanyol misyonerlerin çok az bir askeri grupla bütün bir İnkka İmparatorluğunu bir anda yok ettiğini bunun ise ellerindeki gelişmiş tüfekler, ata dayalı güçlü savaş teknikleri ve tabii ki çelikten yapılmış güçlü kılıçlara dayandığını ve bunun yanında değiştiği çok önemli bir nokta da Avrupalıların yeni kıtaya getirdiği mikropların da bölgede yerliler arasında çiçek hastalığı salgınını yaydığı ve bu yüzden bölgedeki kitlesel ölümlerin gerçekleşmiş olduğudur. İnkaların niye daha fazla gelişemediğine verdiği cevap ise Amerika'daki uygarlıkların coğrafya gereği olarak genel olarak kuzey güney yönünde yayıldığı bu yüzden de Amerika'daki bir uygarlığın diğer uygarlıklardan iklim ve coğrafi olarak çok farklı koşullarda yaşadığı ve birbirleri arasındaki etkileşimin zayıf olması nedeniyle gelişemediklerini savunuyor. Kitap Avrupa'nın nasıl gelişimde başat rol aldığını ya da Çin Uygarlığının neden sömürgeci bir nitelik kazanamadığı sorularına net olarak bir cevap vermemesine rağmen değindiği temel noktalar itibarıyla incelenmeye değer.

Deniz ÇOBAN

[İstanbul Teknik Üniversitesi](#)

Jared Diamond
Tübitak yayınları
Çeviren: Ülker İnce
Yayın Yılı: 2004

MÜZİK

Hair

Gereme Ragni ve James Rado imzalı ünlü müzikal; dayatmalara, önyargılara, sabit fikirlere, otoriteye ve savaşa karşı duran, özgürlükçü, sevgi dolu bir klasik. Hippi felsefesini şarkılar müzikler eşliğinde en doğru ve açık şekilde anlatan şaheserde geçen şu cümle "Beazlar, kızılardan çaldıkları toprakları korumak için siyahları, sarılarla savaşmaya gönderiyorlar" 70'li yılların savaşlarının trajik komik durumunu ortaya koyuyor. Günümüzde de Amerika'nın savaşlarında değişen şey sadece kızıl, siyah ve sarı renkleri. Müzikalde yazılmış şarkıların hepsi filmle tam olarak örtüştüğünden bütün şarkılar çok etkileşimli olmuş. Filmin sonunda çalan "Let the Sunshine In" (bırak güneş içeri girsin) şarkısı gerçekten ruhunuza kadar işleyecek ve güneş ışıklarını fark ettiğiniz zamanlarda sizi alıp götürecektir bir şarkı. Bu şarkının dışında 26 tane daha eşsiz şarkı bulunmaktadır.

Doğan BAŞTÜRK

[İstanbul Teknik Üniversitesi](#)